

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE REALE, ECONOMICE ȘI ALE MEDIULUI
CATEDRA DE ȘTIINȚE FIZICE ȘI INGINEREȘTI

Curriculum
la unitatea de curs

INGINERIE INOVAȚIONALĂ
ȘI PROTECȚIA PROPRIETĂȚII INDUSTRIALE

Ciclul II, studii superioare de master

Domeniul general de studiu: 071 Inginerie și activități ingineresti

. Tipul programului: Master profesional

Denumirea programului de master: Inginerie inovațională și transfer tehnologic

Forma de învățământ: cu frecvență

Autor: Alexandru BĂLĂNICI

dr., conf., univ.

Autor: Serghei TALPĂ

dr., lect., univ.

BĂLȚI, 2022

Curriculum-ul a fost discutat la ședința catedrei de științe fizice și inginerești,

proces verbal nr. 17 din 28.06 2022

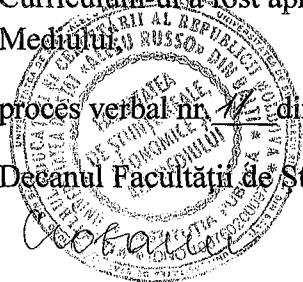
Șeful catedrei de științe fizice și inginerești, dr., conf., univ. Vitalie Beșliu

Curriculum-ul a fost aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului,

proces verbal nr. 17 din 28.06 2022

Decanul Facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului, dr., conf., univ. Ina Ciobanu

Informații de identificare a unității de curs

Facultatea: **Științe Reale, Economice și ale Mediului**

Catedra: **Științe fizice și inginerești**

Domeniul general de studiu: **071 Inginerie și activități inginerești**

Tipul programului: **Master profesional;**

Denumirea programului de master: **Inginerie inovațională și transfer tehnologic**

Administrarea unității de curs: **Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale**

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Prelegeri ore	Seminare ore	Laborat. ore	Studiu individual ore	Forma de evaluare
S.01.O.005	5	150	32	8	--	110	Examen

Anul de studii și simestrul în care se studiază: **Anul I, semestrul 1**

Statutul: **Unitatea de curs de specialitate, obligatorie.**

Informații referitoare la cadrul didactic

Alexandru Bălănici, doctor în științe tehnice, conferențiar universitar, absolvent al Universității Tehnice de Stat „N. Bauman” din Moscova (Rusia).

Aula– 5-015; 310

Tel. +373 23160353 ☎ +373 69030480

E-mail: alexandru.balanici@gmail.com

Serghei Talpă, doctor în științe tehnice, lector universitar, absolvent al Academiei de Stat a Industriilor Alimentare din or. Odesa, Ucraina, specialitatea 05.18.02 „Tehnologia păstrării și prelucrării produselor cerealiere, boboaselor, preparării nutrețurilor”, 05.18.12 „Procese, mașini, și agregate ale industriei alimentare”.

Aula – 5-016; 5-017

Tel. 0 796 56656

E-mail: serghei_61@mail.ru serghei.talpa@usarb.md

Orele de consultații – conform orarului. Totodată este necesar de consultat orarul prelegerilor, seminarelor, lucrărilor de laborator la licență frecvență la zi și redusă și la masterat.

Consultațiile se oferă în regimul “față-în-față” sau prin utilizarea poștei electronice, prin Viber, pe platforma Google Meet etc.

Integrarea unității de curs în programul de studii

Disciplina de studii “*Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale*” reprezintă un curs integrat (disciplină științifică) alcătuind un mozaic din noțiuni de inovație, de creativitate inginerească, jurisprudență, cunoștințe acumulate de la studierea disciplinelor cu caracter tehnico-tehnologic, elemente de cercetare și proiectare a proceselor tehnologice, cunoștințe privitor la obiectele de proprietate industrială etc.

Obiectul “*Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale*” are o importanță deosebită în procesul de pregătire a specialiștilor în domeniul tehnologiilor de producere, viitorilor ingineri.

Prin activitatea antreprenorial inovațională se subînțelege forma de activitate privind transformarea ideii, ca regulă a rezultatelor cercetărilor și elaborărilor științifice sau a altor realizări științifico-tehnice, protejate prin brevete, brevete de scurtă durată, modele industriale, mărci etc., în produse noi sau perfecționate din punct de vedere tehnologic, precum și în procese tehnologice.

Cursul “*Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale*” are drept scop aducerea la cunoștința masteranzilor, precum și a altor solicitanți a sistemului de inovare și protecție a obiectelor de proprietate industrială în plan mondial și în Republica Moldova în particular.

Proprietatea industrială (PI) este rolul creativității și inventivității umane (rezultatul activității intelectuale confirmate prin drepturile respective ale titularilor asupra utilizării acestora).

De ce sunt importante drepturile de proprietate industrială?

În primul rând este corect și potrivit ca persoana care depune lucru și efort într-o creație intelectuală să posede unele beneficii ca rezultat. În al doilea rând, oferind protecție proprietății industriale, sunt stimulate activitățile de această natură, precum și dezvoltarea întreprinderilor bazate pe exploatarea acestor creații, constatându-se că acestea aduc profit.

Competențe prealabile

Posedarea capacităților de:

- documentare în diverse surse cu caracter tehnico-științific, analiză, sinteză, sistematizare a informației studiate auditorial și în lucrul independent, aplicarea metodologiei de căutare în baze de date electronice în domeniul tehnicii și tehnologiilor;
- autoinstruire, autoevaluare a performanțelor personale în domeniul tehnicii formate anterior pe parcursul studierii disciplinelor de studiu cu caracter tehnic;
- utilizare liberă a actelor legislative și documentelor normative din domeniul ingineriei inovaționale și protecției obiectelor de proprietate industrială.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale:

Pe parcursul studierii informației din cursul teoretic și cel practic, la studenți, masteranzi și doctoranzi se vor forma și dezvolta următoarele competențe de bază:

CP1 Conceperea, proiectarea produselor industriale, proceselor tehnologice, sistemelor automatizate cu caracter inovativ în situații deosebite cu utilizarea soluțiilor originale

CP2 Utilizarea independentă a calculatorului pentru conceperea, modelarea produselor, proceselor, fenomenelor, sistemelor cu grad înalt de automatizare în situații deosebite, originale cu grad sporit de noutate

CP 5 Realizarea eficientă a inovațiilor, transferului tehnologic și îmbunătățirea continuă a produselor, proceselor, sistemelor tehnice, proceselor manageriale în situații deosebite cu utilizarea soluțiilor originale

CP6 Conceperea, planificarea, realizarea proiectelor inovaționale, de transfer tehnologic, de cercetare-dezvoltare, activând în contextul constângerilor tehnico-economice, de timp, de mediu, social, etic, de sănătate în situații deosebite, complexe și interdisciplinare cu utilizarea soluțiilor originale

Competențe transversale:

CT1 Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul ingineriei pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională.

CT2 Desfășurarea eficientă și eficace a activităților tradiționale și inovative organizate în echipă prin aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, prin promovarea spiritului de inițiativă, a dialogului și respectului față de ceilalți.

Finalități de studii:

În urma parcurgerii disciplinei nominalizate masterandul va fi capabil să:

- aplice cunoștințele și abilitățile obținute anterior la alte discipline, tangente și necesare domeniului inovării și/sau transferului tehnologic;
- aplice cunoștințele și abilitățile obținute anterior la alte discipline, tangente și necesare domeniului ingineriei inovaționale și protecției obiectelor proprietății industriale; însușească legile și regulamentele privind protecția obiectelor de proprietate industrială;
- însușească mecanismele de realizare a transferului tehnologic, analizeze și interpreteze rezultatele cercetărilor în domeniu;
- însușească principiul planificării propunerii proiectului de inovare și transfer tehnologic, demonstreze capacități de realizare a propunerii de proiect și planului de afaceri în domeniu;
- identifice invențiile brevetabile; însușească cerințele privitor la conținutul formularului cererii de brevet de invenție și depunerea ei la AGEPI, efectueze cercetarea documentară în diverse surse de informații, baze de date electronice etc.

Conținuturi

a) Prelegeri

Nr d/r	Tema prelegerilor	Nr de ore	
		Auditoriale	Individuale
	<i>Inginerie inovațională</i>		
1.	Locul disciplinei Inginerie Inovațională în planul de studii la specialitate, esența disciplinei, scopul, obiectivele. Inginerul și rolul lui în dezvoltarea progresului tehnico-științific la etapa actuală.	2	4
2.	Probleme actuale care stau în fața inginerilor. Conceptul de Inovare. Importanța inovării. Evoluția societății prin prisma invențiilor și inovațiilor. Mari invenții și inventatori ai lumii.	2	4
3.	Creativitate vis-a-vis inovație. Noțiunea de creativitate și inovare. Elemente necesare pentru a face posibilă o inovare.	2	4
4.	Surse de informare în actul de inovare. Sursele de informare și clasificarea. Căutarea și prelucrarea informației. Constituirea fondului informațional propriu.	2	4
5.	Metodologia creației ingineresti. Teoriile de bază ale creativității ingineresti. Modelele procesului de creație. Modelul produsului creativ. Modelul factorial al personalității creatoare. Modelul descriptiv al personalității creatoare.	2	4
6.	Aspecte de diagnosticare a potențialului creierului uman. Metode intuitive de soluționare a problemelor ingineresti.	2	4
	<i>Invenții și invenții de scurtă durată</i>		24
7.	Legea RM privind protecția invențiilor nr. 50-XVI din 07.03.2008, MO nr. 117-119 din 04.07.2008. Noțiuni principale. Domeniul de reglementare. Regulament de aplicare a Legii nr. 50-XVI din 07.03.2008 privind protecția invențiilor.	2	3
8.	Cererea de brevet de invenție: conținutul, cerințe, depunerea la AGEPI.	1	3

	Documentele cererii de brevet de invenție (CBI). Limba în care se redactează CBI. Depozitul național reglementar: conținutul, cerințe generale. Data de depozit a cererii, condițiile de atribuire. Depunerea CBI la AGEPI. Confidențialitatea informației din CBI. Limba oficială de pregătire a materialelor CBI.		
9.	Noțiunea de brevet de invenție și brevet de invenție de scurtă durată. Deosebirea dintre aceste două titluri de protecție. Durata brevetului. Titularul brevetului. Dreptul la brevet. Transmiterea drepturilor asupra titlului (titlurilor) de protecție.	1	3
10.	Criteriile de brevetabilitate. Obiectul invenției brevetabile. Prioritatea invenției. Obiecte excluse de la brevetare. Obiectul invenției brevetabile. Produsul. Procedul. Compozițiile. Produsul, procedul și compoziția în calitate de obiect de protecție.	1	3
11.	Descrierea invenției. Structura descrierii invenției. Titlul invenției, condiții de formulare. Domeniul de aplicare a invenției. Stadiul anterior. Problema rezolvată de invenție și rezultatul obținut. Esența invenției. Desenele explicative. Exemple de realizare a invenției. Date bibliografice.	4	3
12.	Clasificarea Internațională de Brevete (Cl. Int. ⁷⁻⁸). Prezentarea simbolurilor de clasificare a unui document. Necesitatea utilizării clasificatorului internațional.	2	3
13.	Revendicări: funcțiile, structura, tipurile de revendicări. Elemente constitutive ale revendicărilor. Claritatea revendicării. Revendicarea independentă. Revendicarea dependentă. Particularitățile redactării revendicărilor invențiilor referitoare la dispozitiv, procedeu compoziție.	2	3
14.	Rezumatul invenției. Aspecte generale. Structura rezumatului. Cerințe de redactare a rezumatului. Surse de informare de brevet. Cercetarea documentară, tipuri, strategia. Raportul de documentare. Fluxul informațional generat de gestionarea cererii de brevet de invenție. Tipul și structura documentelor de brevet. Informația bibliografică, codurile INID.	1	3
15.	Invențiile de scurtă durată. Aranjamente, convenții și tratate internaționale în domeniu. Sursele dreptului de proprietate intelectuală: legislația Republicii Moldova în domeniu. Tratatul internațional din domeniu la care RM este parte.	1	3
	Desene și modele industriale		27
16.	Noțiuni generale ale designului industrial. Importanța designului industrial. Noțiunea designului industrial, rolul economic și funcțiile lui. Tipurile designului industrial, utilizarea lui. Rolul economic al designului industrial. Conținutul disciplinei <i>Desene și modele industriale</i> și importanța ei pentru studiere. Legătura cu disciplinele tehnice.	1	3
17.	Protecția <i>desenelor și modelelor industriale</i> în republica moldova. Legea RM nr.161-XVI din 2007 privind protecția <i>desenelor și modelelor industriale</i> . Regulamentul de aplicare a Legii nr.161-XVI din 2007 privind protecția <i>desenelor și modelelor industriale</i> . Tipurile de desene și modele industriale.	1	4
18.	Principiile de protecție ale designului industrial. Titlul de protecție. Dreptul la obținerea titlului de protecție. Obiectul protecției. Subiectul protecției. Desene sau modele industriale „de serviciu”. Condiții de formă ale protecției. Depozitul național reglementar. Condiții de fond pentru acordarea protecției. Regimul taxelor. Cererea de înregistrare a desenului și/sau a modelului industrial, documentele ei. Numărul de exemplare. Depunerea cererii de înregistrare.	1	4
19.	Clasificarea internațională a desenelor și modelelor industriale în conformitate cu Aranjamentul de la Locarno. Structura clasificării. Necesitatea utilizării clasificatorului internațional. Descrierea desenului și/sau a modelului industrial.	1	3
20.	Convențiile de la paris privind protecția proprietății industriale. Convenția	1	5

	de la Berna. Convenția pentru instituirea Organizației Mondiale a proprietății Intelectuale – OMPI. Aranjamentul de la Haga privind depozitul internațional de desene și modele industriale. Acordul TRIPS. Aranjamentul de la Locarno. Protecția designului industrial pe plan mondial. Protecția designului industrial în Comunitatea Europeană.		
Total		32	70

b) seminare/lucrări practice

Nr d/r	Tema seminare/lucrări practice	Nr de ore	
		Audito riale	Indivi duale
1.	Documentele de brevet. Cererea de brevet de invenție: conținutul, cerințe, depunerea la AGEPI. Documentele cererii de brevet de invenție (CBI). Limba în care se redactează CBI. Depozitul național reglementar: conținutul, cerințe generale. Data de depozit a cererii, condițiile de atribuire. Depunerea CBI la AGEPI. Confidențialitatea informației din CBI. Limba oficială de pregătire a materialelor CBI. Structura informației din documentul de brevet. Prioritatea. Familia de brevete. Codurile INID, nivelul de publicare a documentului de brevet.	1	6
2.	Descrierea invenției. Structura descrierii invenției. Titlul invenției, condiții de formulare. Domeniul de aplicare a invenției. Stadiul anterior. Problema rezolvată de invenție și rezultatul obținut. Esența invenției. Desenele explicative. Exemple de realizare a invenției. Date bibliografice.	2	10
3.	Reguli de redactare a descrierii. Redactarea compartimentelor descrierii. Precizarea domeniului tehnic de aplicare a invenției, precizarea stadiului anterior. Formularea problemei tehnice de rezolvare a invenției.	2	7
4.	Clasificarea Internațională de Brevete (Cl. Int. ⁷⁻⁸). Prezentarea simbolurilor de clasificare a unui document. Informații. Sisteme de informare-documentare. Clasificarea internațională a brevetelor. Sursele de informare în domeniul brevetelor. Sursele referative. Colecția națională de brevete. Ecuația de căutare a informației din brevete cu ajutorul operatorilor booleeni. Cercetarea documentară pentru alcătuirea raportului de documentare de solicitantul național.	1	7
5.	Revendicări: structura revendicărilor, tipurile de revendicări. Cerințele de redactare a revendicărilor.	2	10
Total		8	40

Strategii didactice

Pe parcursul studierii unității de curs se vor utiliza strategii didactice centrate pe student: explicația, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, metode de lucru în cadrul seminarelor, metode de dezvoltare a gândirii creative, studiul actelor legislative și normative și al bibliografiei. Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza suportul de curs, culegere de prezentări de sinteză Power Point, consultații independente.

Activități de lucru individual

În cadrul activității de studiu individual, masteranzilor li se va propune studierea referințelor bibliografice, documentarea în sursele științifico-tehnice din Biblioteca Științifică a USARB sau biblioteca AGEPI sau rețeaua internet, în reviste, în acte legislative și documente normative din domeniu etc., referitoare la unitatea cursului studiat. Fiecare student având variantă individuală, va realiza o lucrare din domeniul protecției obiectelor de proprietate industrială, sub forma descrierii unei invenții sau a unui desen/model industrial (după caz), cu pregătirea formularului cererii pentru a obține un brevet de invenție sau certificat pentru desen/model industrial. Prezentarea lucrării se va realiza cel târziu la ultima prelegere sau la finalizarea lucrărilor de la seminar.

Evaluarea lucrului individual se promovează individual prin pregătirea și prezentarea unui portofoliu conform planului prezentat în tabelul de mai jos.

Nr. d/o	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Ore lucru individual
1	Pregătirea pentru prelegeri și seminare	Studiul bibliografic Documentarea în diverse baze de date electronice ale diferitor oficii de PI Aplicarea Legilor și Regulamentelor din domeniul protecției obiectelor de proprietate industrială Aplicarea Clasificatoarelor Internaționale din domeniu pentru protecția OPI.	70
2	Referat	Alegerea temei/ obiectului de PI Studiul stadiului anterior al tehnicii Documentarea în baze de date electronice pentru obiectele de proprietate industrială (OPI) Redactarea formularului cererii de protecție a OPI Elaborarea descrierii, revendicării, rezumatului, desenului, modelului etc. Redactarea raportului de documentare în baze de date electronice	40
Total			110

Tematica lucrărilor individuale:

1. Elaborarea unei cereri de brevet de invenție pentru un produs (dispozitiv – mașini, aparate, instrumente, mecanisme, piese de mașini, utilaje, agregate, instalații, aparate electronice și electrotehnice, elemente de construcție, mobilier, obiecte de uz casnic, echipamente cu dotare soft, sisteme de comandă și de protecție etc.).
2. Elaborarea unei cereri de brevet de invenție pentru substanță (la substanțe se referă substanțele chimice, care pot fi compuși individuali, compoziție de ingrediente, produse farmaceutice și fitofarmaceutice, materiale biologice, amestecuri etc.).

3. Elaborarea unei cereri de brevet de invenție pentru un procedeu (activitate care are ca rezultat obținerea sau modificarea unui produs - procese tehnologice, procese computerizate, procedee biologice sau genetice etc.).
4. Elaborarea materialelor unei cereri pentru înregistrarea unui desen industrial.
5. Elaborarea materialelor unei cereri pentru înregistrarea unui model industrial.

Evaluarea

Evaluarea masteranzilor la unitatea de curs "*Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale*", se realizează în corespundere cu *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*.

Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, orelor de seminar și rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen.

Evaluarea curentă se efectuează în cadrul studierii temelor prelegerilor și seminarelor de la unitatea de curs. Masterandul va fi notat pentru lucrările prezentate în cadrul seminarelor. Pe parcursul semestrului, după studiul a jumătate din partea teoretică, studenții vor susține o probă de evaluare (conform orarului). Pe parcursul semestrului fiecare masterand va avea de realizat cinci lucrări din tematica prevăzută pentru seminare. Pentru evaluarea curentă fiecare masterand prezintă cele cinci lucrări și va fi evaluat cu cel puțin 5 note, în baza lor va fi calculată nota medie curentă.

La evaluarea finală vor fi admiși doar studenții care întrunesc următoarele condiții:

- media evaluărilor curente M_{ec} este de cel puțin 5, formată din minimum 5 note;
- media pentru activitatea lucrului individual M_{li} este de cel puțin 5, formată de la prezentarea unei lucrări.

Nota semestrială N_s , se calculează ca medie aritmetică dintre aceste două componente:

$$N_s = \frac{M_{ec} + M_{li}}{2}$$

Nota semestrială N_s constituie 50% din nota generală la unitatea de curs.

Evaluarea sumativă finală: în calitate de model de evaluare finală este selectat examenul în formă scrisă/orală sau prezentarea unei lucrări de cercetare.

Nota generală la unitatea de curs "*Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale*", se calculează, cu precizia de până la două zecimale, conform formulei:

$$N_g = 0,5 \times N_s + 0,5 \times N_e$$

unde N_g este nota generală, N_s este nota semestrială, iar N_e este nota de la examen.

Rezultatul evaluării finale se înscrie în borderou (lista de examinare) și în carnetul studentului (în cazul unei note de promovare) de către cadrul didactic responsabil. Borderourile vor include obligatoriu informații privind rezultatele evaluărilor curente, nota în sistemul de notare național și nota conform scalei de notare ECTS, numărul de credite acumulat.

**Model de sarcină pentru evaluarea cunoștințelor la disciplina
„Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale”, ciclul II, masterat**

APROB
Șeful catedrei ȘFI
conf., univ., dr. Vitalie Beșliu

(nume, prenume masterand grupa .....)

Citiți atent enunțurile de mai jos și răspundeți la ele.

1. Enumerați problemele actuale care stau în fața inginerilor. În ce constă conceptul de inovare..... 1 p.
2. Caracterizați noțiunea de creativitate și inovare. Prezentați elementele necesare pentru a face posibilă o inovare..... 2 p.
3. Care este deosebirea dintre brevetul de invenție și brevetul de invenție de scurtă durată?.....1 p.
4. Cererea de brevet de invenție (CBI). Importanța perfectării CBI pentru obținerea titlului de protecție? Documentele de bază anexate la CBI pentru înregistrarea la AGEPI?.... 2 p.
5. Prezentați criteriile de brevetabilitate pentru obținerea brevetului de invenție.....1 p.
6. Descrierea invenției. Structura descrierii invenției. Titlul invenției, condiții de formulare. Stadiul anterior. Problema rezolvată de invenție și rezultatul obținut. .... 3 p.

Barem: 10 puncte acumulate – corespunde notei 10

Titulari la cursul

„Inginerie inovațională și protecția proprietății industriale”,

dr., conf., univ. Alexandru BĂLĂNICI

dr., lect., univ. Serghei TALPĂ

Bibliografie

a) *Obligatorie:*

Inovare

1. SCATICAILOV, S. SOMNIC, R. *Inițiere în inovare și transfer tehnologic. Ciclu de prelegeri.* Chișinău, UTM.-80 p.
2. DRUCKER, Peter. *Inovarea și spiritul antreprenorial.* București, Editura Enciclopedia, 1993.
3. CANTEMIR, L., DULGHERU, V., CARCEA, M. *Inventica practică.* Chișinău, Editura AGEPI, 2000, 267p.
4. DULGHERU, V., CANTEMIR, L., CARCEA, M. *Creativitate tehnică. Ghid practic.* Chișinău, Editura UTM, 2005, 180p.
5. BELOUS, V. *Manualul inventatorului.* București, Editura Tehnică, 1990, 301p.

Invenții și invenții de scurtă durată

1. *LEGEA RM privind protecția invențiilor nr. 50-XVI din 07.03.2008, MO nr. 117-119 din 04.07.2008.*
2. *REGULAMENT de aplicare a Legii nr. 50-XVI din 07.03.2008 privind protecția invențiilor.*

Desene și modele industriale

1. *LEGEA RM privind protecția desenelor și modelelor industriale nr. 161-XVI, (adoptată la 12.07.2007, în vigoare din 01.12.2007).*

2. REGULAMENTUL *privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, (aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1496 din 29.12.2008).*

b) Opționale

Invenții și invenții de scurtă durată

1. CONVENȚIA *de la Paris pentru protecția proprietății intelectuale*, (20 martie 1883, cu revizuirile din Stockholm din 14.07.1967), Hotărîrea Parlamentului nr. 1328-XII din 11 martie 1993.
2. CONVENȚIA *de instituire a Organizației Mondiale de Proprietate Intelectuală (OMPI, 14 iulie 1967)*, Hotărîrea Parlamentului nr. 1328-XII din 11 martie 1993 .
3. TRATATUL *de cooperare în domeniul brevetelor (PCT, 19 iunie 1970)*, Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.229 din 30.12.1993.

Desene și modele industriale

1. ARANJAMENTUL *de la Haga privind depozitul internațional al designului industrial, (1925)*, Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 229 din 30 decembrie 1993.
2. ARANJAMENTUL *de la Locarno privind instituirea clasificării internaționale a desenelor și modelelor industriale*, Hotărîrea Parlamentului nr. 1249-XIII din 10 iulie 1997.